

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2005

Podstawa prawna:

Ustawa z dn. 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590, Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz.220, Nr 62 poz.558, Nr 153, poz.1271, Nr 214 poz.1806, Dz.U. z 2003r. Nr 162, poz.1568)

Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96 poz. 873),

Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96 poz. 874, Nr 202, poz.1956, poz.1958, Nr 228, poz. 2262),

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 29 października 2003 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 193, poz. 1891),

Uchwała Nr XXIII/250/2000 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 sierpnia 2000r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego”

Spis Treści

	Strona
Wstęp	3
I. Podstawy prawne programu	4
II. Realizacja Programu współpracy w 2004 roku	8
III. Szanse i bariery rozwoju trzeciego sektora w Małopolsce	13
IV. Cele i zadania Programu na rok 2005	15

Wstęp

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2005 roku jest realizacją zapisu Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie art. 5, ust 3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwala roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (tj. z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, a także ze stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego).

Miejsce realizacji:

- Obszar Województwa Małopolskiego, tworzonego przez 22 powiaty i 182 gminy

Adresaci programu:

- organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego
- administracja samorządowa

Koordynator programu:

- Zarząd Województwa Małopolskiego

Partnerzy programu:

- organizacje pozarządowe
- administracja samorządowa (gminy, powiaty)
- administracja rządowa
- łącznicy funduszy strukturalnych

Finansowanie programu:

- budżet Województwa Małopolskiego na 2005 rok
- fundusze strukturalne
- fundusze celowe
- środki własne organizacji pozarządowych
- środki jednostek samorządu terytorialnego

I. Podstawy prawne programu

Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie reguluje:

- zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe,
- zasady uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego,
- zasady funkcjonowania organizacji pożytku publicznego,
- sprawowanie nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego,
- warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy.

Definicja organizacji pozarządowej: organizacją pozarządową jest każda instytucja (zarówno osoba prawna jak i jednostka nieposiadająca osobowości prawnej) utworzona na podstawie przepisów ustaw, która nie jest jednostką sektora finansów publicznych oraz działa w celu innym niż osiągnięcie zysku.

Definicja działalności pożytku publicznego: działalność pożytku publicznego to działalność prowadzona w sferze zadań publicznych obejmująca następujące zadania:

1. pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób
2. działalność charytatywna
3. podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej
4. działalność na rzecz mniejszości narodowych
5. ochrony i promocji zdrowia
6. działania na rzecz osób niepełnosprawnych
7. promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy
8. upowszechniania i ochrony praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn
9. działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości
10. działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
11. nauki, edukacji, oświaty i wychowania
12. krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży
13. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji
14. upowszechniania kultury fizycznej i sportu
15. ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego
16. porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym
17. upowszechniania wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa
18. upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji
19. ratownictwa i ochrony ludności
20. pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą
21. upowszechniania i ochrony praw konsumentów

22. działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami
23. promocji i organizacji wolontariatu
24. działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Organizacje kościelne i wyznaniowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, chociaż nie zostały zaliczone do organizacji pozarządowych, to jednak mogą prowadzić działalność pożytku publicznego i są objęte Ustawą.

Równocześnie do kategorii organizacji pozarządowych zaliczone zostały: partie polityczne, związki zawodowe i organizacje pracodawców, samorządy zawodowe, fundacje utworzone przez Skarb Państwa lub samorząd terytorialny. Tych podmiotów nie obejmują jednak zapisy działu II Ustawy dot. prowadzenia działalności pożytku publicznego, czyli podmioty te nie mogą ubiegać się o realizację zadań publicznych na mocy Ustawy.

Samorząd Województwa Małopolskiego przy współpracy z organizacjami pozarządowymi kierować się będzie:

- zasadą partnerstwa - co oznacza, że organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych,
- zasadą subsydiarności - zgodnie z którą, przekazuje się obywatelom i ich organizacjom kompetencje i środki do działania, wszędzie tam gdzie jest to możliwe,
- zasadą efektywności - w myśl której Województwo wykorzystuje współpracę z organizacjami pozarządowymi do efektywnej realizacji zadań społeczno – ekonomicznych.
- zasadą jawności podejmowanych działań - zgodnie z którą organa samorządu Województwa udostępniają współpracującym z nimi organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami.
- zasadą legalności - w myśl której wszelkie działania organów samorządu Województwa oraz organizacji pozarządowych odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

Współpraca pomiędzy samorządem Województwa Małopolskiego a organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego może mieć formę finansową i niefinansową:

- niefinansowe formy współpracy to: wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania, konsultowanie aktów prawnych, tworzenie wspólnych zespołów doradczych i inicjatywnych.
- finansowe formy współpracy to zlecenie zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawie.

Organizacja pozarządowa może z własnej inicjatywy wystąpić do organu administracji publicznej z ofertą realizacji zadania publicznego, również takiego, które jest już realizowane w inny sposób przez organ administracji publicznej.

W takim przypadku organ administracji publicznej ma obowiązek rozważyć celowość realizacji zadania przez organizację. Organizacja pozarządowa winna być poinformowana o podjętej decyzji w ciągu 2 miesięcy od daty złożenia oferty.

Tryb zlecania zadań:

Zgodnie z zapisami Ustawy organa administracji publicznej w celu zlecenia zadania zobowiązane są przeprowadzić otwarty konkurs ofert, do którego mogą przystąpić podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego tj. organizacje pozarządowe, organizacje kościelne oraz instytucje podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane.

Otwarty konkurs ofert powinien zostać ogłoszony z co najmniej 30 dniowym wyprzedzeniem. Ogłoszenie powinno zostać zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, dzienniku o zasięgu lokalnym lub ogólnopolskim oraz w siedzibie zlecającego.

Organ zlecający ma obowiązek okresowej kontroli zleconego zadania pod względem efektywności, jakości, rzetelności.

Organizacja, która realizowała zadanie zlecone, zobowiązana jest w terminie do 30 dni po zakończeniu realizacji zadania określonego w umowie złożyć sprawozdanie z wykonania zadania. Okresem sprawozdawczym jest rok budżetowy.

Powierzenie realizacji zadania w sposób inny niż przewidziany w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie może nastąpić w przypadku, gdy zadanie może być bardziej efektywnie zrealizowane w oparciu o inne przepisy – m.in. o ustawę o zamówieniach publicznych.

Procedura zlecania zadań publicznych w 2005 roku.

Zlecenie zadań publicznych do realizacji odbywa się na mocy przepisów Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie lub odrębnych przepisów m.in. Ustawy z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Ustawy z dn. 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska

Zlecenie zadania publicznego na mocy przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

Zlecenie zadań może mieć formę:

- powierzenia wykonania zadania wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji
- wsparcie realizacji zadania wraz z przekazaniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji

Zlecenie zadań publicznych odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecania.

W otwartym konkursie ofert uczestniczą organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art. 3 ust.3 Ustawy oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane.

Otwarty konkurs ofert dla określonego zadania ogłasza Zarząd Województwa Małopolskiego. Zarząd Województwa Małopolskiego ogłasza szczegółowe zasady zlecenia określonych zadań publicznych.

Informacje nt. otwartych konkursów ofert zamieszczane będą w:

- prasie
- Biuletynie Informacji Publicznej
- na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego
- na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego www.malopolskie.pl

Ogłoszenia otwartego konkursu ofert będą zawierać informacje o:

- rodzaju zadania
- wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania
- zasadach przyznawania dotacji
- terminach i warunkach realizacji zadania
- terminach i miejscach składania ofert
- szczegółowych kryteriach stosowanych przy dokonywaniu wyboru oferty
- warunkach umowy
- zasadach kontroli i oceny zleconego zadania
- zasadach sprawozdawczości z wykonania zadania

Podmioty ubiegające się o realizację zadania będą mogły składać oferty po ogłoszeniu otwartego konkursu na formularzach ustalonych przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 29 października 2003 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 193, poz. 1891)).

II. Realizacja Programu współpracy w 2004 roku.

Kompleksowa diagnoza sektora pozarządowego w Małopolsce.

W roku 2004 rozbudowano bazę Małopolskich Organizacji Pozarządowych. Aktualnie w bazie dostępne są informacje nt. ok. 600 organizacji współpracujących z Samorządem Województwa. Baza zawiera dane teleadresowe, informacje nt. głównego obszaru działania organizacji, zasięgu działania, form działania, głównych projektów, partnerów, źródeł finansowania zadań wykorzystywanych przez organizację. Organizacje pozarządowe ubiegając się o środki finansowe na realizację zadania dołączają do wniosku zaktualizowaną ankietę.

Równocześnie pozyskano z Krajowego Rejestru Sądowego dane o wszystkich zarejestrowanych organizacjach w Małopolsce. Baza zawierająca dane adresowe ok. 5 tys. podmiotów umieszczona zostanie w portalu regionalnym w dziale poświęconym współpracy z trzecim sektorem.

Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego opracował raport nt. kondycji sektora pozarządowego w Małopolsce. Raport zawiera ocenę potencjału III sektora, opis współpracy samorządów z organizacjami (województwa, gminy, powiaty: formy, programy), ocenę federalizacji trzeciego sektora w Małopolsce, szanse i bariery w rozwoju III sektora w Małopolsce. Wnioski z tego raportu oraz kilkanaście innych pozyskanych opracowań stały się podstawą opracowania programu współpracy na 2005 rok.

Profesjonalizacja działań małopolskich organizacji pozarządowych

Dokonana na początku 2004 roku diagnoza potrzeb szkoleniowych sektora pozarządowego pozwoliła wyznaczyć plany szkoleniowe na 2004 i 2005 rok.

W roku 2004 szkolenia dotyczyły głównie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie i jej konsekwencji dla organizacji (szkolenia i konferencje organizowane we współpracy z Ministerstwem Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej), a w szczególności zasad finansowania zadań publicznych zleczanych przez administrację. Te ostatnie odbywały się w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu i Oświęcimiu i poświęcone były praktycznym zasadom wypełniania formularza wniosku, sprawozdawczości i rozliczeń zadania zgodnie z wymaganymi ustawą dokumentami. Szkolenia prowadzone były przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego.

Drugim obszarem tematycznym szkoleń były fundusze strukturalne i możliwości uczestniczenia w nich przez podmioty sektora non profit. Organizatorami szkoleń, konferencji i warsztatów były przede wszystkim Wojewódzki Urząd Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych Urzędu Marszałkowskiego. Tematycznie szkolenia związane były z wdrażaniem Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a także z możliwościami aplikowania o środki finansowe w ramach Inicjatywy INTERREG IIIA. Łącznie we wszystkich szkoleniach wzięło udział około 300 przedstawicieli organizacji.

Ważną formą współpracy była organizacja i współorganizacja konferencji, seminariów, debat służących podnoszeniu wiedzy, wymianie doświadczeń pomiędzy organizacjami i administracją. W czerwcu 2004 roku odbyła się II Regionalna Konferencja Małopolskiego Forum Organizacji Pozarządowych, w której uczestniczyło ok. 200 przedstawicieli ngo's. Kolejna konferencja Forum planowana jest na grudzień 2004 roku. Poświęcona będzie m.in. możliwościom współpracy organizacji z Przedstawicielstwem Małopolski w Brukseli, promocją Małopolskiego

Informatora Europejskiego oraz promocją wydawnictwa nt. źródeł finansowania projektów organizacji pozarządowych. Departamenty Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostki organizacyjne wspierały finansowo, organizacyjnie czy logistycznie szereg konferencji, sympozjów i spotkań np. „Współdziałanie ku pożytkowi. Dobre praktyki współpracy samorządu i organizacji pozarządowych” (wraz z MISTIA), Zjazd Sołtysów (wraz z Małopolskim Stowarzyszeniem Sołtysów), oraz konferencja szkoleniowa dla liderów organizacji w związku z funduszami strukturalnymi (wraz ze Związkiem Harcerzy Rzeczypospolitej), finał Konkursu Pro Publico Bono (wraz z Fundacją Konkurs Pro Publico Bono).

Rozstrzygnięto konkurs grantowy na wsparcie branżowych organizacji parasolowych i tworzenie punktów poradnictwa obywatelskiego w Małopolsce.

Sprawny system wymiany informacji pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi.

Trwa rozbudowa stron internetowych poświęconych współpracy samorządu województwa małopolskiego z sektorem pozarządowym www.malopolskie.pl/ngo

Przygotowywane są kolejne moduły: internetowa baza organizacji, biblioteczka publikacji użytecznych, lista aktów prawnych związanych z funkcjonowaniem organizacji. Równocześnie wiele informacji istotnych dla organizacji aplikujących o środki UE znajduje się na utworzonych stronach Wojewódzkiego Urzędu Pracy www.wup-krakow.pl.

Wydany został pierwszy numer (drugi w przygotowaniu) informatora dla organizacji pozarządowych. Znalazły się w nim m.in. tematy związane z założeniami do Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, informacjami dot. funduszy strukturalnych dla organizacji pozarządowych, prezentacja działań WUP związanych z Europejskim Funduszem Społecznym, zaproszenie do składania wniosków dla Programu Współpracy Przygranicznej Polska-Słowacja 2003 oraz rozstrzygnięcia konkursów ofert. Informator rozesłany został do ok. 300 organizacji małopolskich. Działają punkty informacyjne związane z funduszami społecznymi: Europejskim Funduszem Społecznym w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie oraz ZPORR i Inicjatywą Interreg III A w Krakowie. Organizacje pozarządowe były i są częstym gościem korzystającym z informacji i porad.

Realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w 2004 roku na mocy przepisów ustaw o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, pomocy społecznej, a także prawa ochrony środowiska

Nazwa zadania	Ilość wspartych projektów	Łączna kwota
Mecenat w dziedzinie kultury	70	442 837
Mecenat nad zabytkami	27	450 000
„Małopolska gościnna” – program wspierania przemysłu czasu wolnego	32	299 500
Upowszechnianie kultury fizycznej		530 000
Działalność szkoleniowa i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży w ramach ogólnopolskiego systemu współzawodnictwa dzieci i młodzieży		750 000

Edukacja dla kultury fizycznej – zadania z zakresu promocji kultury fizycznej		22 329
Edukacja ekologiczna – wspieranie przedsięwzięć poszerzających świadomość ekologiczną społeczeństwa, promującą ochronę środowiska oraz aktywność społeczną w zakresie ekorozwoju	79	1 208 090*
Promocja zdrowia i prewencja schorzeń cywilizacyjnych – zadania z zakresu edukacji zdrowotnej	3	32 217
Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych	29	95 150
Ograniczenie zjawiska społecznego wykluczenia starszych mieszkańców Małopolski	7	33 750
Promocja rodziny i prorodzinna edukacja społeczna, rozwój profilaktyki społecznej i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym	16	124 860
Profilaktyka uzależnień oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym	12	37 405
Gminne Centra Informacji	1	50 000
Organizacje parasolowe oraz punkty poradnictwa obywatelskiego	9	119 174

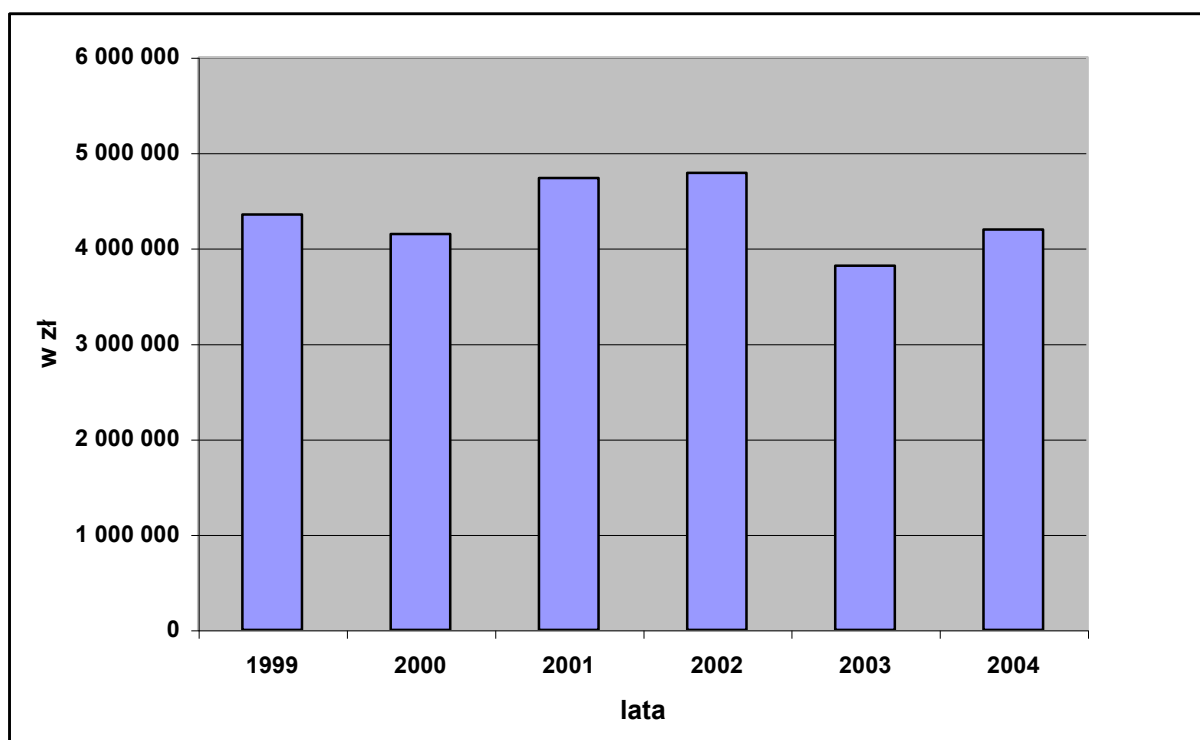
* stan na 10 listopada 2004

W roku 2004 przeprowadzono 14 konkursów grantowych. W ich wyniku dofinansowano wnioski na łączną kwotę 4 195 312 złotych, tj. o 10 % więcej niż w roku 2003.

Zestawienie środków finansowych przekazanych małopolskim organizacjom pozarządowym na realizację zadań w latach 1999-2004 (układ tabelaryczny).

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	RAZEM
SPORT		1 654 502	1 596 895	1 532 141	1 596 662	1 321 258	1 302 329	9 003 787
KULTURA	MECENAT	1 077 009	657 454	910 084	1 068 501	649 133	442 837	4 805 018
	OCHRONA ZABYTKÓW	757 000	675 000	755 472	985 365	822 205	450 000	4 445 042
TURYSTYKA		153 000	190 000	148 000	175 000	182 000	299 500	1 148 156
POMOC SPOŁECZNA		297 000	288 000	321 000	104 000	215 000	291 165	1 516 165
EDUKACJA				77 150	60 000			137 150
SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE							119 174	119 174
ZDROWIE							32 217	32 217
EDUKACJA EKOLOGICZNA		413 442	740 873	990 595	800 354	627 041	1 208 090	4 780 395
RYNEK PRACY							50 000	50 000
SUMA		4 351 953	4 148 222	4 734 442	4 789 882	3 816 637	4 195 312	26 036 448

Zestawienie środków finansowych przekazanych małopolskim organizacjom pozarządowym na realizację zadań w latach 1999-2004 (wykres))

Pozostałe działania:

1. Środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na realizację 12 zadań w roku 2004 przekazano kwotę **3 987 468 zł.** W ramach tych środków dofinansowano:

- sześć obiektów służących rehabilitacji na łączną kwotę **3 136 407 zł.**,
- koszty tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, dla trzech podmiotów w wysokości **807 423 zł.**
- kwotą **43 638 zł** wyposażenie trzech obiektów w ramach realizacji programu PFRON – „program wyrównywania różnic między regionami”.

2. Doposażenie jednostek OSP w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego. Realizowany jest zakup 4 samochodów (zakończenie procedury przewidziane jest na kwiecień 2005 roku, a kwota dofinansowania wynosi 1500 000 zł.).

Samochody otrzymają:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Zborowicach gmina Ciężkowice
- Ochotnicza Straż Pożarna w Piwnicznej Zdrój
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ludźmierzu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Myślenicach Dolne Przedmieście

Samorząd Województwa Małopolskiego od roku 1999 zleca realizację niektórych zadań w ramach otwartych konkursów grantowych. W pierwszych latach beneficjentami tych konkursów były wyłącznie organizacje pozarządowe. Jednak - pomimo stałego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego - w życiu społecznym

mieszkańców województwa w ostatnich latach coraz większą rolę odgrywają inne instytucje niż organizacje pozarządowe (głównie ośrodki kultury). Szczególnie jest to widoczne w dziedzinie ochrony zabytków i mecenatu kulturalnego, gdzie projekty składane przez te instytucje wygrywają z projektami NGOs.

Sytuację taką tłumaczyć należy większym i sprawniejszym zapleczem instytucjonalnym, doświadczeniem nabytym podczas wielu lat pracy, a przede wszystkim koniecznością poszukiwania nowych źródeł na realizację zadań własnych. Samorząd województwa poprzez organizację szkoleń i warsztatów (m.in. w ramach Małopolskiego Forum Organizacji Pozarządowych), a także poprzez uruchamianie konkursów grantowych w nowych obszarach (w roku 2004 między innymi przeprowadzono konkurs na organizacje parasolowe oraz punkty poradnictwa obywatelskiego) podejmuje działania mające na celu wyrównywanie tych różnic.

III. Szanse i bariery w rozwoju trzeciego sektora w Małopolsce w opinii przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz samorządów.

Proces gwałtownego powstawania i rozwoju organizacji pozarządowych w Polsce i w innych krajach Europy Środkowowschodniej, zwany jest często przez zachodnich badaczy „odrodzeniem się społeczeństwa obywatelskiego”. Trudno określić polski trzeci sektor jako dojrzały i w pełni rozwinięty. Zarówno badacze sektora społeczeństwa obywatelskiego, jak i ludzie zaangażowani w działalność organizacji identyfikują mnogość barier i problemów piętrzących się przed polskimi organizacjami pozarządowymi.

O identyfikację barier w rozwoju trzeciego sektora oraz wskazanie szans rozwojowych rysujących się przed małopolskimi organizacjami poproszeni zostali przedstawiciele trzeciego sektora oraz samorządów.

Opinia organizacji pozarządowych:

Bariery rozwoju sektora obywatelskiego w Małopolsce:

- ułomna, niewystarczająca współpraca administracji samorządowej z sektorem pozarządowym
- niskie środki finansowe na realizację zadań, małe budżety konkursów grantowych
- brak zdolności współpracy wewnątrz sektora, pomiędzy organizacjami
- brak lokali, sprzętu biurowego
- brak umów wieloletnich na realizację zadań

Szanse rozwoju trzeciego sektora w Małopolsce

- możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych
- rozwój współpracy z samorządami
- podnoszenie kwalifikacji członków organizacji

Opinia samorządów:

Bariery utrudniające rozwój sektora:

- ograniczone środki finansowe w budżetach samorządów
- bariery natury organizacyjno-prawnej wynikające ze stosowania ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, a w szczególności konieczność stosowania skomplikowanych procedur przy przekazywaniu organizacjom nawet bardzo małych środków. Brak dolnego progu stosowania Ustawy
- niewielka aktywność organizacji zwłaszcza w odniesieniu do gmin wiejskich
- postawa roszczeniowa organizacji wobec samorządów

Szanse rozwojowe:

- poszerzenie obszarów współpracy z trzecim sektorem
- wypracowanie partnerskich relacji z sektorem non profit
- możliwości wynikające z członkostwa Polski w UE

Diagnoza kondycji i potrzeb organizacji pozarządowych oraz ich oczekiwań w zakresie współpracy z administracją publiczną, jest dobrym punktem wyjścia do podjęcia działań w zakresie kształtowania polityki władz samorządowych wszystkich szczebli wobec trzeciego sektora. Działania podejmowane przez samorząd powinny mieć charakter systemowy i długofalowy. Ogólne kierunki działań wyznaczone w programach współpracy samorządu Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2004 i kontynuowane w 2005 roku sprzyjają rozwojowi sektora i odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom.

IV. Cele i zadania Programu na rok 2005:

Cel strategiczny I

Profesjonalizacja kadr i wzmocnienie instytucjonalne małopolskich organizacji pozarządowych.

Działania	Formy współpracy	Koordynacja
Podnoszenie kwalifikacji członków organizacji	cykl szkoleń, warsztatów, seminariów	Kancelaria Zarządu, Wojewódzki Urząd Pracy, Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych, Departament Gospodarki i Infrastruktury, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
System doradztwa, konsultacji, informacji	punkty informacyjne: Kraków (Wojewódzki Urząd Pracy, UMWM- Kancelaria Zarządu, Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych) Agendy Kancelarii Zarządu:: Nowy Sącz, Tarnów, Oświęcim	Kancelaria Zarządu, Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych, Wojewódzki Urząd Pracy
Wsparcie tworzenia organizacji parasolowych	Konferencje, spotkania, szkolenia	Kancelaria Zarządu
Pomoc w organizacji seminariów, warsztatów, konferencji, spotkań, promocji wspólnych programów i projektów	Współorganizacja, współfinansowanie	Departament i jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego
Promocja wolontariatu	Kampania promująca wolontariat wśród młodzieży	Kancelaria Zarządu
Promocja organizacji pozarządowych	System wyróżnień Marszałka Województwa dla organizacji pozarządowych	Kancelaria Zarządu

Oczekiwane efekty:

- podniesienie kwalifikacji przedstawicieli małopolskich organizacji pozarządowych
- poprawa skuteczności aplikowania o środki finansowe dostępne dla organizacji pozarządowych
- zwiększenie udziału środków pozabudżetowych we wdrażanych programach pomocowych
- uwrażliwienie młodych na potrzeby innych
- upowszechnienie dobrych praktyk

Cel strategiczny II

Usprawnienie systemu wymiany informacji pomiędzy administracją samorządową a organizacjami pozarządowymi

Działania	Formy współpracy	Koordinacja
System informacji nt. organizacji pozarządowych działających w Małopolsce	<ul style="list-style-type: none">- Prowadzenie bazy organizacji pozarządowych- Aktualizacja i rozbudowa informacji na stronach regionalnego portalu internetowego Wrota Małopolski www.malopolska.pl, oraz na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego www.malopolskie.pl/ngo	Departament Społeczeństwa Informacyjnego, Kancelaria Zarządu
Wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań	konferencje Małopolskiego Forum Organizacji Pozarządowych oraz inne spotkania, konferencje	Departamenty i jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego
Wydawnictwo dla organizacji pozarządowych	Informator wydawany kwartalnie	Kancelaria Zarządu
Forum osób w samorządach gmin i powiatów współpracujących z organizacjami pozarządowymi	Spotkania, wspólne konferencje, szkolenia	Kancelaria Zarządu

Oczekiwane efekty:

- aktualna baza małopolskich organizacji pozarządowych
- aktualna i kompleksowa informacja nt. działań Województwa Małopolskiego na rzecz organizacji pozarządowych
- bieżący, szybki przepływ informacji pomiędzy administracją samorządową o sektorem pozarządowym

Cel strategiczny III Efektywna realizacja zadań pożytku publicznego.

Cel operacyjny 1.

Realizacja zadań własnych województwa we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Obszar	Działania	Formy współpracy	Koordinacja
KULTURA	Mecenat Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury
	Mecenat Województwa Małopolskiego nad zabytkami	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury
TURYSTYKA	„Małopolska gościnną” – program wspierania przemysłu czasu wolnego	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury
SPORT	Upowszechnianie kultury fizycznej	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury
	Działalność szkoleniowa i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży w ramach ogólnopolskiego systemu współzawodnictwa dzieci i młodzieży	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury
	Edukacja dla kultury fizycznej – zadania z zakresu promocji kultury fizycznej	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury

EDUKACJA	<p>Promocja zdolnej młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja konkursów. - nagradzanie laureatów olimpiad przedmiotowych, konkursów i turniejów - regionalny program stypendialny 	<ul style="list-style-type: none"> - otwarty konkurs z zakresu edukacji regionalnej i obywatelskiej. - nagrody rzeczowe przekazywane laureatom olimpiad przedmiotowych, konkursów i turniejów organizowanych przez organizacje pozarządowe. - otwarty konkurs grantowy 	Departament Edukacji i Kultury
EKOLOGIA	Edukacja ekologiczna – wspieranie przedsięwzięć poszerzających świadomość ekologiczną społeczeństwa, promujących ochronę środowiska oraz aktywność społeczną w zakresie ekorozwoju	konkurs ofert zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz regulaminem konkursu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ZDROWIE	Promocja zdrowia i prewencja schorzeń cywilizacyjnych – zadania z zakresu edukacji zdrowotnej	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Polityki Społecznej
POLITYKA SPOŁECZNA	Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych	<p>otwarty konkurs ofert zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustawą o pomocy społecznej - ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - dofinansowywanie zadań zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych 	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Departament Polityki Społecznej
	Ograniczenie zjawiska społecznego wykluczenia starszych mieszkańców Małopolski	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

	Promocja rodziny i prorodzinna edukacja społeczna, rozwój profilaktyki społecznej i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
	Profilaktyka uzależnień oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Pełnomocnik Zarządu Województwa Małopolskiego ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
BEZPIECZEŃSTWO	Edukacja na rzecz bezpieczeństwa na drogach	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Edukacji i Kultury
RATOWNICTWO	Wspieranie działalności jednostek OSP, w tym doposażenie w sprzęt ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Departament Środowiska i Rozwoju Wsi
RYNEK PRACY	Gminne Centra Informacji	Otwarty konkurs ofert zgodnie z regulaminem	Wojewódzki Urząd Pracy
SPOŁECZEŃSTW O OBYWATELSKIE	Wsparcie tworzenia organizacji parasolowych oraz punktów poradnictwa obywatelskiego	otwarty konkurs ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Kancelaria Zarządu

Oczekiwane efekty:

- podniesienie poziomu aktywności edukacyjnej młodzieży
- wyższy poziom świadomości ekologicznej
- promocja zdrowego stylu życia
- podniesienie poziomu aktywności sportowej dzieci i młodzieży
- popularyzacja kultury fizycznej wśród wszystkich grup wiekowych
- wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych
- integracja środowisk o różnym statusie materialnym

- przeciwdziałanie patologiom społecznym
- rozwój istniejących produktów turystycznych, kreowanie nowych
- poszerzenie oferty turystycznej regionu
- poprawa warunków dla rozwoju sztuki i uprawiania twórczości
- promocja wartości rodziny
- rozwój edukacji regionalnej
- ochrona materialnego i kulturowego dziedzictwa
- wzrost świadomości prozdrowotnej mieszkańców
- promowanie nowych rozwiązań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- wykorzystanie potencjału tkwiącego w organizacjach pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnych
- wzrost dostępności świadczeń z zakresu pomocy społecznej
- wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego

Cel operacyjny 2.

Wykorzystanie funduszy strukturalnych przez organizacje pozarządowe do realizacji zadań pożytku publicznego

Działania	Nazwa funduszu	Sposób realizacji	Koordinacja
Włączenie organizacji pozarządowych w proces aplikacji o środki z funduszy strukturalnych.	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	Zgodnie z obowiązującymi procedurami programu, w tym m.in.: szkolenia, stypendia, konsultacje, spotkania informacyjne, konkursy	Departament Polityki Regionalnej i Funduszy strukturalnych, Departament Gospodarki i Infrastruktury, Departament Edukacji i Kultury, Wojewódzki Urząd Pracy
	Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich	Zgodnie z obowiązującymi procedurami programu w tym m.in.: konkursy grantowe, szkolenia, spotkania informacyjne	Wojewódzki Urząd Pracy,
	Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich	Zgodnie z obowiązującymi procedurami programu w tym m.in.: konkursy	Departament Środowiska i Rozwoju Wsi

	Inicjatywa Interreg	Zgodnie z obowiązującymi procedurami programu w tym m.in.: szkolenia, porady indywidualne	Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych, Departament Promocji i Współpracy Międzynarodowej
--	---------------------	---	---

Oczekiwane efekty:

- poszerzenie wiedzy organizacji pozarządowych o możliwościach wykorzystania środków z funduszy strukturalnych
- poprawa jakości składanych projektów
- wykorzystanie potencjału tkwiącego w organizacjach pozarządowych i włączenie ich w budowanie i wdrażanie projektów na rzecz społeczności lokalnych
- większy udział organizacji pozarządowych w realizowanych działaniach pomocowych
- powiększenie oferty świadczeń i form pomocy oraz poprawa ich efektywności

Cel strategiczny IV

Wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w kształtowaniu polityki regionalnej

Działania	Formy współpracy	Koordinacja
Włączenie organizacji pozarządowych w przygotowanie Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013	konsultacje, konferencje regionalne, warsztaty	Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych, Kancelaria Zarządu
Uczestnictwo organizacji pozarządowych w regionalnych Komitetach Sterujących i Monitorujących oraz Radach	udział w pracach komitetów i rad	Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych oraz inne departamenty i jednostki organizacyjne

Oczekiwane efekty:

- wyrównywanie poziomu życia mieszkańców województwa poprzez prawidłową alokację środków pomocowych
- zwiększenie udziału organizacji pozarządowych realizacji działań objętych programem wojewódzkim
- rozpoznanie potrzeb związanych z funkcjonowaniem trzeciego sektora w Małopolsce
- zwiększenie wpływu organizacji pozarządowych na kształt dokumentu strategicznego Małopolski

